

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum

Seu Decisiones Casuum Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos,
& ad Consuetum Referendi Modum accommodatæ

Complectens dimidiam Decretalium Partem, videlicet nonaginta duos
Titulos, nimirum usque ad Titulum XX. Libri de Feudis exclusivè

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1728

Quæst. IV. An dormitans sub Missa?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62305)

modo posita, h. e. cum intentione
 prava, seu voluntate saltem implicita,
 audienti Missam vel colendi DEUM,
 reputatur tamen simul negatio alterius
 actionis de se impossibilis cum omni
 attentione interna, in qua negatione
 consistit attentio externa, vel cum vir-
 tuali perseverantia dictæ intentionis,

sicut ad meritum orationis vocalis non
 ex necessitate requiritur, ut attentio
 adsit orationi per totum, sed vis primæ
 intentionis, qua aliquis ad orandum ac-
 cedit, reddit totam orationem merito-
 riam, ut ait S. Thomas 2. 2. q. 83. a.
 13. in C.

QUÆSTIO IV.

An dormitans audiat Sacrum?

Nequam statuat de hac qua-
 estione, advertendum est, dor-
 mitione in duplici sensu accipi; aliquan-
 do enim dicit dormitionem frequen-
 tem, & somnolentiam gravem aut
 somnum vehementem, quo sensus
 omnino ligantur, omnisque attentio
 ac mentis advertentia tollitur ad id,
 quod agitur; aliquando verò sumitur
 pro somnolentia aut somno admodum
 tenui & interrupto, ita ut relinquat ali-
 qualem, etiam moraliter loquendo,
 attentionem & advertentiam ad id,
 quod agitur, uti quando quis vexatur
 somno, ac identidem ei resistit, mox
 evigilat, & mox iterum tenuiter dor-
 mit, moxque iterum sibi restituitur,
 ac iterum semidormit &c. Nunc

Et dico: si somnus est gravis, &
 somnolentia tanta, ut liget omnino
 sensus, omnemque attentionem im-
 petit, ac per majorem aut notabilem
 partem durat, impedit auditio-
 nem Sacri, & per talem physicam præ-
 sentiam non satisfit præcepto de audi-
 enda Missa, sive dein talis somnolen-
 tia (R.P. Pichler Decisiones)

tia fuerit voluntaria sive involuntaria.
 Si verò somnolentia fuerit tam tenuis,
 & interrupta, ut relinquat aliqualem
 attentionem ad majorem Missæ par-
 tem, satisfit præcepto de audiendo Sa-
 cro quoad substantiam. &, quamvis
 inducat peccatum veniale, si sit vo-
 luntaria, tamen non inducit obligatio-
 nem audiendi aliud Sacrum. Ratio pri-
 mæ partis est clara, quia talis dormi-
 tans vel taliter dormiens non assistit
 Sacro moraliter & modò humanò,
 idemque est, ac si non assisteret, vel
 domi mansisset. Dicastillo tr. 5. de
 Euch. d. 5. n. 120. seqq. Ratio secun-
 dæ; quia tam tenuis vel identidem in-
 interruptus somnus æquiparatur illis
 actionibus externis, quæ non tollunt
 omnem attentionem externam, & ex
 se impossibiles sunt cum aliqua at-
 tentione interna, licet per accidens non
 adsit attentio interna. Gobat cas. 11.
 n. 276. tr. 5. Theol. Experim.

Ex quo inferes, quid sentiendum de
 illo, qui somnolenter recitat Horas
 Canonicas, uti subinde contingit fatiga-
 tis

tis labore, vel temperantiæ limites egressis, vel recitationem Breviarii in seram usque noctem differentibus. Nimirum si somnus est tantus, ut non nisi vitiosissimè proferantur verba, vel omnino non audiantur, quæ recitat socius, si instituat oratio Horarum Canonicarum cum socio, non satisfit præcepto, & peccatur mortaliter, intellige, si notabilis pars Breviarii ita miserè recitetur, imò non recitetur, sed omittatur. Si verò somnus sit tenuis, identidem interruptus, cum perpetua lucta, & conatu omnia pronuntiandi, vel audiendi à socio dicta, satisfit præcepto, nec est obligatio supplendi, licet sat multa verba corruptè & vitiosè fuerint pronuntiata, vel etiam aliqua omnino omiſſa, &

dicta à socio non perfectè audita percepta. Gobat n. 277. Facile enim peccatur venialiter, si nimis languidè refitatur somnolentiæ, prævidens suam infirmitatem, in cibo vel potu, aut tam diu abſtinet, iusta causa distulit recitationem Breviarii. Imò qui molestiâ somni recumbit in lecto, vel alias modè collocat corpus, & sic recitare Breviarium tali tempore, & in circumstantiis, in quibus probabilè attenda fragilitate sua credere se dormiturum, & omiſſurum ea, quæ recitanda graviter obligat, peccat mortaliter, quia exparte probabilissimo omittendi peccat, ut cum Navarro tradit Sanchi *confil.* l. 7. c. 33. n. 1. 2.

TITULUS X.

De Ordine Cognitionum.

DECISIO LIII.

De exceptione illegitimitatis oppositæ cuidam hæreditatem paternam petenti in Judicio.

SPECIES FACTI.

Tres fratres nobilis prosapiæ possidebant indivisim gentilitium Castrum; postquam verò unus eorum Bernardus nomine mortem oppetierat

relictò filiò, quem dicimus Leonardum, iste titulò hæreditariæ successus prætendit communionem, jus Castri cum patris suis